

Anna-Karin Westerlund

Imperfekt-Presens-Futurum

En examenskonsert av, med och runt
Anna-Karin Westerlund

Handledare: Rolf Christiansson och Ragnhild Sjögren

Musikerprogram, konstnärlig kandidat examen, profil Jazz

Institutionen för jazz

Innehåll;	Sida;
1. Inledning	3
2. Min musikaliska bakgrund	3
3. Examensarbetet Plan nr.1	6
4. Hinder på vägen	6
5. Kommunikation	7
6. Plan nr. 2	8
7. Showdelen börjar ta form	8
8. Mellansnack-Monologer-Låtlista	9
9. Repetitioner	14
10. Scenografi-Kläder-Ljud-Ljus	16
11. Anna-Karin Solo; Att skriva musik	17
12. Hur låter min musik?	18
13. Att arrangera musik.	18
14. Jag och pianot	19
15. Solorepetitioner	19
16. Låttexter	20
16. Konserten	26
17. Musik som yrke	27
18. Varför musiker?	28

Inledning

"Målet är ingenting, vägen är allt." Robert Broberg

Det skrev Robert Broberg, och visst har han rätt. Med det kan vara lätt att glömma bort, att stirra sig blind på en punkt långt borta så att man missar de viktiga saker som händer i stunden. Mitt examensarbete blev till slut en konsert som speglade många delar av min musikalitet och min personlighet. Men vägen dit såg inte ut som jag trodde den skulle göra från början. Jag har fått ta svåra men nödvändiga beslut som har gjort att jag kommit till nya insikter och slutsatser både på det musikaliska och personliga planet. Det här arbetet summerar en del av den musikaliska resa som jag kommer fortsätta på under resten av mitt liv. Vi börjar från början...

Min musikaliska bakgrund

I min familj finns inga musiker, men väl en far och en mor som är väldigt intresserade av musik. Min mamma har alltid sjungit mycket, som ung hade hon nog musikerdrömmar, då hennes vänner jämförde hennes röst med Joan Baez's. Hon har sjungit i kyrkokör hela mitt liv och musiken och sången har alltid varit väldigt viktig. Min far är förvisso tondöv men väldigt intresserad av musik. Det var sällan tyst hemma hos oss när jag var liten, stereon gick för det mesta varm. Husgudarna var Sting, Frank Zappa, Orup, Robert Broberg och Monika Zetterlund. Monika hörde jag först på HasseåTages revyer som spelades i vår sommarstugas kassetbandspelare hela min barndom. Musiker var även mycket populärt hemma hos oss, jag tror vi såg de flesta uppsättningarna som gick i Stockholm under början av 90-talet, såsom; Grease, Les Miserables, Fame, A Chorus Line och Fantomen på Operan. Jazzen fanns med när jag var liten också, jag minns när vi hade musikstund på fritids i lågstadiet och alla skulle ta med sig en favoritlåt att spela upp. De andra barnen tog med sig Carola och Roxette, och jag tog med mig det som spelades mest hemma just då; Miles Davies superslicka version av Michael Jacksons Human Nature. De andra barnen tyckte det var jättekonstigt. Det var ju ingen sång på låten!

Jag har alltid haft en livlig fantasi och varit väldigt kreativ, när jag var liten satt jag i timtal och ritade figurer som jag hittade på historier kring. Jag skrev även mycket berättelser och drömde om att bli författare. När jag var 10 år gammal började jag dansa balett och jazzdans och det tog upp det mesta av min fritid under många år framöver. När jag var 14 år gammal kom sången in i mitt liv på allvar och konkurrerade ut de andra konstformerna ganska markant.

Jag började i Uppsalas Kommunala Musikskolas tjejkör De Visa, och där lade jag grunden för min fortsatta musikaliska bana. De Visa var en fantastisk samling av musikaliska, färgstarka tonårstjejer som under ledning av Helena Parrow sjöng all möjlig sorts musik; pop, klassiskt, folkmusik och jazz. Vi jobbade mycket sceniskt och varje år satte vi upp en show som vi själva skrev manus till och koreograferade. Det var den perfekta skolan för mig, jag fick använda mig av all min kreativitet; dansen, sången, teatern (jag har alltid varit en teaterapa). Under dessa shower fick jag även göra mina första soloframträdanden, något som gav mersmak. För även om jag tyckte att det var kul med

stämsång och härligt med gemenskapen i kören så trivdes jag bäst när jag fick stå en liten bit längre fram än de andra på scenen och höras lite mer.

Jag lyssnade mycket på jazz och då främst på jazzvokalister under mina tonår; Anita O'Day, Carmen McRae och Monika Zetterlund var mina favoriter. Detta påhejades ivrigt av min mammas man Mats som är swingfantast, det fanns ett stort bibliotek av jazzplattor hemma som jag plöjde igenom. Där tror jag att jag där lade grunden till en stor jazzstandard-reportoar, något som jag har mycket nytta av nuförtiden. I trean på gymnasiet började jag sjunga med en jazztrio på Kommunala Musikskolan, under ledning av Radovan Hudecek. Jag minns dessa lektioner med skräckblandad förtjusning, då jag var mäktat nervös över att sjunga med instrumentalister. De hade stenkoll på teori och noter till skillnad från mig som endast lärde mig musik på gehör. Jag fick trots min nervositet någon slags erfarenhet av att sjunga med ett band, något som jag ville fortsätta med.

Efter studenten åkte jag två somrar i rad på jazzläger på Visingsö, där jag fick lektioner av bland andra sångerskorna och pedagogerna Ragnhild Sjögren och Berit Andersson, trummisen Björn Sjödin, pianisten Claes-Göran Skoglund och trumpetaren Gustavo Bergalli. På Visingsökurserna lärde jag mig att dricka kaffe, då det var ett absolut måste för att orka med alla utmanande lektioner, jam, konserter och nattsuddande. Men det var även under Visingsökurserna som jag insåg att jag var begåvad nog att satsa på musiken på allvar.

Således sökte jag lite folkhögskolor men fick nej från alla, då beslutade jag mig för att flytta till Prag ett år för att studera musik på ett musikkonservatorium vid namn Jaroslava Jezka. Det var genom min lärare Radovan Hudecek, som är född i Tjeckien och har kontakter i Prag, som jag fick den möjligheten. I två terminer bodde jag i Prag och blev drillad i sång, piano, musikteori, musikalisk dans och interpretation. Jag lärde mig mycket under det året, både om musik och om mig själv. Undervisningen var annorlunda, mycket striktare än i Sverige, de andra sångarna som gick på skolan hade mest inriktning sång/musikal, med danslektioner 5 dagar i veckan. Det var inte så mycket interaktion mellan sångarna och instrumentalisterna, sångarna lärde sig att vara sångare och hade svårt att kommunicera med instrumentalisterna när de skulle sjunga med ett band. Jag ägnade året åt att öva mycket, då detta var mitt första möte med en sångpedagog. Jag tog även mina första stapplande steg som pianist och fick mina första förvirrade kunskaper i musikteori (med en lärare som knappt kunde prata engelska).

När jag åkte från Prag var jag stärkt i mitt självförtroende angående min musikaliska bana. Året efter sökte jag till musikallinjen på Balettakademien i Göteborg, Bollnäs Folkhögskolas jazzlinje och Fridhems Folkhögskolas jazzlinje. Efter året i Prag var jag mest inriktad på att fortsätta med musikal, men när jag kom in på jazzlinjen i Bollnäs blev jag jätteglad och tänkte att jag ändå skulle ge det en chans.

I Bollnäs blev jag insugen i en helt ny värld. En värld fylld med fri improvisation, musik från skivbolaget Ecm (ett tyskt skivbolag som ger ut plattor med jazzmusik ur den europeiska jazztraditionen efter 70-talet) och ett helt nytt språk, en jazzmusikerjargong. Improvisation, främst med inriktning på fri improvisation var huvudfokus på skolan. Pianisten Gösta Rundqvist, gitarristen Mattias Windemo och trummisen Per-Anders Skytt höll i ensembleundervisningen. Min sånglärare Christian Josefsson var ett fantastiskt stöd och fungerade lite som en motvikt till allt det fria och jazziga, då hans lektioner var fulla av pop och rock. Jag trivdes med den fria inställningen till musik, det

var mycket prat om kärnan i musiken och att musiken skulle komma inifrån och vara äkta. Lärarna tyckte även att texten i musiken var väldigt viktigt, och den fick ta stor plats. Detta var jag mycket glad och tacksam över eftersom det var och är en av mina styrkor, att kunna tolka en text.

Jag höll på mycket med fri improvisation under folkhögskoletiden, och även under mina två första år på Musikhögskolan i Stockholm. För mig var det ett bra sätt att komma loss musikaliskt och inte vara så rädd för att göra fel när jag improviserar. Det kanske är mer vanligt att man går från andra hållet, alltså att man lär sig att improvisera över standardlåtar först, och sedan går in i det fria improviserandet. För mig skedde det parallellt, fast med tonvikt på den fria delen.

Jag hävdar att det är väldigt annorlunda för en sångare att improvisera än för en instrumentalist, då vi inte har någonting fysiskt att hänga upp vårt gehör på. Vi har inga tangenter eller strängar att hålla i. Vi måste kasta oss ut mer i det okända och lita helt till vårt gehör. När jag improviserar över en ackordsföljd på en låt är det som att jag går in i låtens "landskap". Det kanske låter flummigt men det är så jag upplever det, varje låt har sitt landskap av toner och harmonik. Det är viktigt att jag verkligen är i landskapet helt och hållet, börjar jag tvivla på om jag hittar rätt i låtens landskap tappar jag bort mig direkt.

Den fria improvisationen gav mig möjligheten att sjunga vad som helst, att inte vara rädd för att det lät fult eller fel. Att våga kasta sig ut i musiken och lita på mig själv och mina medmusikanter. När du improviserar över en standardlåt och sjunger något som inte passar in riktigt i harmoniken, kan det ändå låta helt rätt om du tror tillräckligt mycket på det du sjunger. Den fria improvisationen lärde mig alltså att sjunga med pondus och tillit, oberoende om det var rätt eller fel i förhållande till harmoniken i en låt. Det har även varit ett medel för att lära mig att spela med andra musiker, eftersom lyssnandet är otroligt viktigt inom fri improvisation.

Nu för tiden håller jag inte alls på med fri improvisation och känner ingen större lust till det heller. När jag improviserar är det mest på jazzstandards och då vill jag gärna sjunga dem i ett traditionellt swingstuk. Jag tror dock att mina erfarenheter från det fria improviserandet fortfarande färgar mitt sätt att förhålla mig till jazz och musik i allmänhet.

Sedan jag flyttade till Stockholm och började på musikhögskolan för snart fyra år sedan har det hänt mycket på det musikaliska planet. Mitt första projekt i årskurs ett var ett tributeband till en av mina stora förebilder, popsångerskan Kate Bush. Med bandet The Kate Bush Experience får jag en otrolig utmaning röstmässigt, då hennes låtar spänner över flera oktaver, och främst ligger i ett väldigt högt register. Jag som ansett mig vara alt större delen av mitt liv och började använda min huvudklang och mixröst först efter 20-års ålder, har nu insett att jag faktiskt har ett stort sopranregister också. Det har varit lite av en röstmässig identitetskris som jag fortfarande tampas med. Mitt under en konsert, precis innan jag ska ta en hög ton kan tanken "men kan du verkligen sjunga så här högt" ploppa upp i huvudet och störa min fokus. Det tar lång tid för kroppen och hjärnan att bryta inövade mönster.

The Kate Bush Experience är det första bandet jag varit bandleadare för, och även om jag inte är någon "bandhitler" som bestämmer allt så ligger det yttersta ansvaret på mig. Jag kan tycka att det är kul att ha en mer supportande roll i ett projekt, till exempel som

körsångerska. Men det jag tycker allra mest om är att stå i centrum och vara frontfigur. Som frontfigur i ett band får man mer ansvar, både på gott och ont. Jag lär mig alltmer att se ansvaret som något positivt, något som ger mig frihet.

De senaste 4 åren på musikhögskolan har jag provat på mycket olika sorters musik, jag har varit med i en massa olika konstellationer och lärt känna så mycket härliga musiker. Jag har mycket bättre självförtroende när det gäller musiken i dag än när jag började här och känner en större frihet att göra vad jag vill inom musiken. Musikhögskolan är en väldigt tillåtande plats där alla respekteras för vad de än väljer att spela för genre. Under folkhögskoletiden upplevde jag att det fanns mycket "rätt" och "fel" inom musiken, någon sådan attityd har jag inte alls märkt av på Musikhögskolan. Det största som har hänt för mig musikaliskt under de senaste åren är att jag har börjat skriva egen musik. Jag har äntligen fått modet att berätta mina historier för omvärlden igen, så som jag gjorde när jag var liten.

Examensarbetet Plan nr 1

När jag började mitt sista år på musikhögskolan hösten 2010 hade jag en klar bild av vad jag skulle göra som examensarbete. Jag skulle spela in en EP på fyra låtar med mitt band Andulka. Jag skulle trycka skivan och ge ut den själv och sedan ha en releasekonsert, eventuellt på Teaterstudio Lederman. Syftet med arbetet var att få ökad kunskap i att arrangera och spela in poplåtar i en studio, samt att lära mig alla aspekter kring att ge ut en skiva. Ekonomi, kontakt med press etc. Vi började spela in i studio 2 på skolan tidigt på hösten och var innan jul nästan klara med två av låtarna. Planen var att ha klar skivan i mars 2011 och ha en releasekonsert i slutet av april samma år.

Hinder på vägen

Livet innebär ibland tvära kast och att saker och ting inte blir som man tänkt sig. I december 2010 tog jag beslutet att "göra slut" med Andulka, och befann mig plötsligt i ett vakuum. Vad skulle jag göra nu? Jag kan börja med att berätta varför jag beslöt mig för att ge upp bandet.

Andulka har funnits sedan våren 2008 ungefär, jag minns att jag och Niclas Lindström satt på café Dell Re vid skolan och pratade om att vi ville spela ihop. Då var tanken att vi skulle spela musik ur ECM-genren. Vi drog ihop ett band bestående av Johan Lindbom på bas, Elin Larsson på saxofon, Erik Hanspers på piano samt Niclas på trummor och jag vid mikrofonen. Vi började med att spela ecm-jazz och testade även att spela lite låtar som jag hade skrivit. Vi fick en spelning hösten 2008 på Uppsala Konsert och Kongress där vi framförde 6 av mina originallåtar. Kort efter det hoppade Elin Larsson av bandet, det var såklart tråkigt men kändes naturligt rent musikaliskt, då vår musik utvecklades alltmer åt pophållet.

Under våren 2009 hade vi musikproduktionskurs på skolan och då producerade jag och Niclas varsin låt med Andulka. Låtarna blev bra men de var väldigt olika varandra och det kändes inte som om vi hade någon tydlig riktning varken med musiken eller vad vi ville med bandet. Under hösten 2009 hade vi många diskussioner och möten om hur vi ville att musiken skulle låta men det kändes otroligt tunggrott, och i december lämnade även Erik Hanspers bandet. Nu var vi en trio och alla var väldigt peppade på det nya formatet till en början. Jag var såklart rädd för att misslyckas som bandets nya pianist,

men jag kände mig optimistisk till en nystart. Vi repade intensivt och hade en spelning på New Sound Made våren 2010 som gick bra, men det kändes ändå inte klockrent musikaliskt. Jag ville ändå satsa på bandet, så vi bestämde oss för att spela in en skiva.

Under hösten 2010 började vi spela in. Vi hade beslutat oss för att vi skulle testa lite i studion, inte komma dit med färdiga arr utan mer prova oss fram. Det visade sig vara en väldigt omständlig idé. Vi spelade in, mixade, spelade in igen och mixade om igen. Även fast vi var hyfsat nöjda med resultatet kändes det som att vi inte riktigt visste vad vi höll på med. Jag blev mer och mer förvirrad och osäker på vad jag ville och tillslut så började vi prata om att ta in en fjärde person i bandet igen. Jag började tänka över vem det i så fall skulle vara och kom efter några dagars grubblerier fram till att jag inte ville ta in någon ny. Alternativet kändes tungt och läskigt men också som en befrielse. Jag skulle lägga bandet Andulka åt sidan och köra solo i stället.

Kommunikation.

Att det blev så svårt att komma fram till hur vi ville att vår musik skulle låta tror jag beror på många saker. Jag tror att jag har tagit för lite ansvar för att själv bena ut hur jag vill att min musik ska låta. Jag har svårt att lyssna på musik med ett "tekniskt" öra, att dela upp musiken och höra hur den är uppbyggd. Hur spelar trummorna? Vad är det för stuk? Jag har mest lyssnat "med hjärtat" och fått en speciell känsla av en låt utan att efteråt kunnat avgöra vad i låtens arrangemang som gett mig den känslan. När jag sedan har börjat skriva min egen musik har jag haft väldigt svårt att höra hur jag vill att den skall arrangeras, eftersom jag inte har några tydliga redskap och byggstenar att paketera musiken i. Det kan vara svårt att kommunicera med medmusikanter om man använder termer som att musiken ska låta "trasig" eller "som en galopperande häst". Visst kan det hända att man hittar musiker som precis förstår vilken sorts musik man vill göra, utan att man behöver prata över huvudetaget, men jag tror att det är extremt ovanligt.

Jag vet att jag inte är ensam om att som sångare och låtskrivare ha svårigheter att kommunicera till medmusiker hur jag vill att min musik ska spelas. Jag har flera vänner som har varit i samma situation som jag och de har valt att antingen banta ner sina band ordentligt för att få fram kärnan i musiken, alternativt spela helt solo. Kanske är det för att jag är så självcentrerad och inne i min egen värld när jag skriver min musik, att det sedan blir väldigt svårt när jag kommer ur min kreativa bubbla och ska dela med mig av min vision till omvärlden. På ett sätt tror jag att det handlar om musikalisk integritet, att jag har en väldigt stark vilja i och med min musik. Det är såklart positivt, men en stark vilja och en stor integritet är inte värd mycket om man inte kan hitta vägar att kommunicera den till andra människor.

Med Andulka tror jag att vi fastnade i vår kommunikation, vi blev för fixerade vid vilket sound vi skulle ha och jag kände mig otillräcklig som inte visste vad jag ville. Jag vet inte hur mycket som var att vi kört fast kommunikationsmässigt och hur mycket som handlade om att vi helt enkelt inte var "rätt" för varandra rent musikaliskt. Jag vet dock att vi inte skulle ha hållit fast vid bandet så länge som vi gjorde om vi inte trivts så bra ihop på det personliga planet.

Plan nr.2

Jag åkte hem över jullovet och funderade över vad jag hade ställt till med och hur jag skulle göra med min musikaliska framtid. Mitt första beslut var vad jag skulle göra som examensarbete. Jag hade tidigare funderat på att jag ville göra en konsert med en kavalkad av låtar som beskrev olika delar av mig, dels musikaliskt, vad jag har lyssnat på och influerats av under min uppväxt, men också låtar som beskrev mig och min personlighet.

Inspirationen till detta hämtade jag från två starka kvinnor som jag sett göra liknande föreställningar. I höstas var jag på en föreställning med skådespelerskan Maria Lundquist som hette Blottad. Det var en varietéföreställning som bjöd på tvära kast mellan känslöstämningarna. Där varvades komiska mimnummer om vartannat med showiga musikalnummer och gravallvarliga monologer om hennes privatliv. Jag blev inspirerad av det formatet och tänkte att jag ville göra något liknande, en personlig enmansshow med mycket humor och allvar. Min vän sångerskan Ester Årman gjorde en liknande föreställning på sin examenskonsert våren 2010. Hon framförde svenska översättningar av amerikanska jazzstandards, varvat med monologer som handlade om henne och hennes liv. Jag tyckte att hon gjorde det så grymt bra, det var personligt men ändå allmängiltigt. Med dessa två konserter som inspiration började jag utforma min egen enmansshow.

Jag ville dock inte helt ge upp tanken på att framföra min egen musik på konserten, och bestämde mig för att jag skulle spela några låtar solo, på endast sång och piano. Konserten skulle alltså bestå av två set, först ett soloframträdande med mina originallåtar och sedan en showdel med fullt band. Konserten skulle visa upp alla mina musikaliska sidor, min bakgrund och min framtid. Jag döpte föreställningen till Imperfekt-Presens-Futurum och den skulle äga rum i Lilla Salen på Musikhögskolan tisdagen den 5e april kl 19.00.

Showdelen börjar ta form

Till mitt band valde jag Filip Ekestubbe på piano, Johan Lindbom på bas och Niclas Lindström på trummor. De är musiker som jag har spelat väldigt mycket med i olika konstellationer, Johan och Niclas var ju med i Andulka, och Filip har ackompanjerat mig på otaliga konserter. Jag kände att det var viktigt att jag hade med musiker som jag kände mig helt trygg med. Till handledare valde jag Rolf Christiansson som jag hade haft som lärare i scenisk interpretation under hösten 2010. I den kursen jobbade vi med interpretation och teater så jag kände att han skulle vara perfekt som handledare till showdelen av konserten.

I början av februari hade jag min första handledarträff med Rolf, jag berättade vilka låtar jag tänkte välja och hur jag skulle presentera dem. Han blev jättepeppad på formatet jag hade tänkt mig och att jag ville vara så personlig. Jag hade ungefärligt bestämt vilka låtar jag ville ha och vilken historia de skulle berätta. När vi spelade igenom låtarna kändes det som att det skulle bli alldeles för allvarligt och jag dividerade ett tag om jag skulle byta ut någon låt mot en med lite lättare karaktär. Jag beslöt mig tillslut för att inte byta ut någon låt, eftersom de alla hade en sådan fin historia att berätta. Mellansnacken fick stå för det lite mer lättsamma och humoristiska.

Mellansnack-Monologer-Låtlista

Jag visste att jag ville utveckla de vanliga mellansnacken på något vis, göra dem mer genomarbetade och kanske lite mer teatraliska. Jag tycker att det är kul att stå på scen och prata, och har fått agera konferencier på ett antal konserter på skolan. Mina mellansnack brukar ofta vara improviserade och lätt surrealistiska, men den här gången hade jag ambitionen att göra något mer genomarbetat. Jag ville att mellansnacken skulle binda ihop och förtydliga historien bakom låtarna i programmet, att de skulle vara både allvarliga och humoristiska.

Först skrev jag ner de idéer som jag hade kring varje låt, hur de påverkat mig eller vilken känsla de gav mig. När jag sedan började repa monologerna och låtarna med Rolf och Filip improviserade jag kring mina idéer, för att tillslut sätta mig ner och skriva ner varje mellansnack som ett manus. Jag lärde mig monologerna utantill och kunde sedan känna mig fri att improvisera kring vissa och hålla mig strikt till manus under andra. Jag kom på tre av de bästa monologerna när jag var på skidsemester. I skidspåret tog inspirationen fart ordentligt!

Såhär blev låtlistan och monologerna(i kursiv stil):

Mitt eget land (Olle Adolphson/Beppe Wolgers)

"I min hand finns allt det jag drömmer, allt jag äger och allt jag har. Och den rädsla som alla gömmer, just på den är din hand ett svar."

En av mina favoritlåtar av Olle, en helt fantastisk text med funderingar om världen, människor, relationer och meningen med livet. Att sträcka ut sin hand mot en annan människa är egentligen vad allt handlar om, att vi alla sitter ihop på något sätt.

När jag var liten hade jag en mamma, en pappa, en mormor och morfar, farmor och farfar.

En syster, två katter, en faster och en farbror.

Men där fanns även två till farbröder.

De var mest närvarande på somrarna och jag såg dem nästan aldrig, utan hörde mest deras röster.

Dom hette Hasse och Tage och var en betydande del av min uppväxt.

Deras roliga och tänkvärda texter färgade mitt sätt att se på omvärlden och gör det än i dag tror jag...

Var blev ni av (Hasse&Tage/Henry Loyd)

"Frihetens gudinna står på vakt I New Yorks hamn. Om du har en dollar får du rum i hennes famn. Hon som hade fred och frihet som sitt stolta mål, så synd att hennes huvud var ett hål."

Jag har lyssnat väldigt mycket på Hasse å Tages revyer under min uppväxt. Uppe i stugan hade vi kassetband med alla revyerna som min farfar spelat in från radion, de har gått varma under min barndoms somrar. Monika Zetterlund är en av mina första idoler och förebilder när det gäller att sjunga jazz, och den här låten är en av de vackraste hon har sjungit tycker jag. Hasse å Tage är ju väldigt skojiga också, men jag valde ändå den här allvarliga låten för att jag tycker att det är en av deras bästa och jag älskar att sjunga den. Jag är inte riktigt säker på låten handlar om, bara att den är politisk och kritisk mot både höger- och vänsterpolitik.

Jag är en drömmare, har alltid varit.

Det är bra att ha fantasi och drömmar, speciellt i det yrke jag har valt.

Men ju äldre jag har blivit, desto mer viktigt har det blivit att kunna fånga in sina drömmar och göra något av dem.

När jag var liten kunde jag bara försvinna bort i drömmarna och vara borta i flera timmar, ja hela dar.

Jag brukade sitta och rita och hitta på historier om de jag ritade, hela livsöden.

Ibland fick jag historierna serverade till mig, till exempel på ett kassetband som min pappa tog med sig från en resa till London.

Det var historien om samhällets olycksbarn... Les Miserables.

Den handlade om svält, död, krig och kärlek. Olycklig kärlek. Och om drömmar.

On My Own (Claude-Michel Schönberg/Herbert Kretzmer)

"But I know It's only in my mind, that I'm talking to myself and not to him. And although, I know that he is blind, still I say, there's a way for us".

Den här låten är en av mina favoritlåtar alla kategorier, den kommer från musikalen Les Miserables som jag lyssnade väldigt mycket på när jag var liten. Den handlar om att vilja ha något som man inte kan få och hantera det genom att fly in i en fantasivärld där ens drömmar slår in. Detta kände jag igen mig i mycket när jag var liten, jag var väldigt blyg och valde ofta att vara själv och drömma i stället för att delta i den riktiga världen.

Se mig för här är jag, låt mig få komma nära, till era hjärtan så som den jag är.

Min enda önskan nu och här, älska mig för den jag är

Ser ni MIG?

SER ni mig?

(flyttar runt på scenen)

Ser NI mig?

Går bakom svarta fonden.

Nu ser ni inte mig, men jag finns fortfarande.

Ni också.

Ni finns.

Och om ni inte kommer ihåg hur jag ser ut så syns jag på facebook.

Och jag hörs på myspace.

Och på youtube rör jag på mig.

(kommer fram från skynket, sätter mig på golvet, blundar)

Jag är.

Jag ÅR.

JAG är... bra.

(öppnar ena ögat)

Jag är bra!

Jag är bra? (frågande)

Jag är bra... (tveksamt)

Jag är bra..(vädjande)

Jag är bra (gråtfärdig)

Jag är bra!! (aggressivt)

With One Look (Andrew Lloyd Webber/ Don Black/Christopher Hampton)

"With one look, I will break your heart, with one look I play every part. I can make your sad heart sing, with one look you'll know all you need to know."

Den här låten valde jag för att det är den ultimata musikal-divalåten. I den kan jag leva ut min inre diva och sjunga både fult och vackert och vara lite galen, något som roar mig väldigt mycket. Låten kommer från musikalen Sunset Boulevard som handlar om en stumfilmstjärna som blir utan jobb när talfilmen kommer. I den här låten sjunger hon om att göra comeback och visa hur överlägsen hon är alla andra skådespelare. För henne är ord överflödiga, hon sätter filmduken i brand med bara en blick! Hon är en otroligt trasig människa som hängt upp hela sin existens på sitt yrke, om hon inte är skådespelerska så är hon ingen. Jag kan tyvärr känna igen mig i detta lite, jag identifierar mig själv väldigt mycket som musiker och ser det som en stor del av vem jag är. Jag har länge också känt den revanschlusta som hon uttrycker i låten, att "nu ska ni minsann få se hur bra jag är!". Så kan jag känna ibland när jag går upp på en scen, något som både är

bra för det ger mig en extra kick att prestera bra, men det kan också ge mig väldigt mycket prestationsångest och få mig att känna mig väldigt tom efter en konsert.

När jag var femton år gammal kom jazzen in i mitt liv. Jag minns det som igår, pappa satt ute på verandan i hammocken och spelade på sin tenorsaxofon, och mamma kom ut med en fin gammal bourbon från 1935. Så la pappa ner tenorsaxofonen och tittade på mig och sa ; lyssna noga, för det här, det här är viktigt...

It don't mean a thing

Jag kände dels att jag ville spela en jazzlåt för att jag faktiskt håller på en del med jazz, även om det inte är min huvudfokus just nu så har jazzen påverkat mig mycket musikaliskt. Den här låten representerar den sorts jazz jag tycker bäst om att sjunga just nu, nämligen gammal 40-50-60-tals swing.

Cogito, ergo sum.

Jag tänker, alltså finns jag.

Så sa Descartes. Och så säger jag.

Jag finns sjukt mycket. För jag tänker sjukt mycket.

Jag har 500 högskolepoäng i att tänka.

Jag ska disputerar snart. Ni kan få va med, det sänds telepatiskt

Över världen mellan klockan 00.00 och 24.00 jämt och ständigt. Hela tiden.

Min opponent är jag. En riktig fest är det, riktigt gemytligt, alla pratar i mun på varandra och går in på stickspår.

Vi sticker en turban av tankar, en väv av tankesmog.

Alla mina jag och jag.

Vad kul vi har. Vi är aldrig ensamma.

Fullt hus, hela tiden.

Fullhouse (Kate Bush)

"Imagination sets in, then all the voices begin, telling you things that aren't happening. But they nig and they nag 'til they're under your skin."

Kate Bush är en av mina absoluta favoritsångerskor, låtskrivare och scenartister. Hon har inspirerat mig att våga ta ut svängarna både med sången och låtskrivandet. När jag var i 20-årsåldern var varannan skiva jag lyssnade på en Kate-skiva, och senare har jag själv spelat hennes musik i mitt tributeband The Kate Bush Experience. Det kändes

självkligt att jag skulle ha med någon av hennes låtar. Den här låten beskriver den inre kamp som jag tror vi alla tampas med mer eller mindre. Hur man ibland kan vara så full av tankar och känslor som drar en åt olika håll att det känns som om man ska bli galen.

Vem kan man tro på?

Vem kan man lita på?

Kan man lita på SL?

Kan man lita på SMHI?

Kan man lita på Politikerna?

Kan man lita på matematiken?

Kan man lita på känslor?

På rädslor?

På rädisor?

Kan man lita på träd, gräs, stenar?

Om jag lägger alla mina ägg i samma korg, och ger den till dig,

Kommer du ta hand om dom då?

Eller kommer du göra en jätteäcklig sockerkaka som INGEN vill ha?

Papa Can You Hear Me

"Looking at the skies, I seem to see a million eyes, which ones are yours? Where are you now that yesterday has waved goodbye and closed it's doors."

Den här låten kommer från Yentl, en musikalfilm med Barbara Streisand i huvudrollen. I filmen sjunger huvudrollen den här sången till sin döde far. För mig är det en bön som handlar om tvivel, tro och tillit. Om att känna sig ensam och vilken i en stor värld där det kan kännas svårt att hitta sin egen plats.

Allting har en ände, men korven den har två.

Jag tycker att man kan se på livet som ett pärlband av korv.

Ni vet som förr i tiden, då man gjorde korv på tarmar och korvarna satt ihop i en lång rad.

Så kan man se på livet.

Då och då knipsar man av en korv och tillreder den på olika sätt.

Ibland kanske man kokar en gryta med massa olika ingredienser; chili, syltlök, paprika, lök, vin och så får det koka länge, och man blir alldeles varm när man äter den.

Ibland grillar man korven hastigt över öppen eld, så att den blir alldeles bränd och möjligtvis cancerogen. Den lämnar en rökig och vild smak som har sin speciella charm.

Ibland stoppar man bara korven i ett korvbröd.

Ibland äter man korven rå.

Hur som haver så måste man våga knipsa av en bit korv då och då.

Skicka ut den på sin resa och låta den finna sin egen smak och plats i livet.

Shiver me Timbers (Tom Waits)

”Well I’m leaving my family, I’m leaving all of my friends. My body is at home, but my heart’s in the wind. Where the clouds are like headlines, upon a new front page sky.”

Låten är skriven av Tom Waits men jag har lyssnat mest på Bette Midlers version. Texten handlar om att våga kasta loss och ge sig ut på äventyr, något som man måste göra om och om igen här i livet. Jag tycker att den passar bra som avslutningslåt på konserten, då jag snart ska kasta loss från Musikhögskolans hamn och ge mig ut på frilansmusikervärldens stormiga hav.

Repetitioner

Jag och Rolf träffades ungefär en gång i veckan under hela mars och slipade på föreställningen, ibland var Filip Ekestubbe med och kompade på piano. När jag hade bestämt vilka låtar som skulle vara med och skrivit klart monologerna körde vi igenom hela programmet eller så långt vi hann under varje rep. Rolf hjälpte till med regi, han hade åsikter på om jag till exempel skulle sitta eller stå under en låt, eller vem jag skulle rikta mig till när jag sjöng. Han gav mig feedback på smågrejer som jag ändrade och slipade på.

Jag kände mig ofta väldigt obekvämt under repen, kunde inte ta mig själv på allvar och tvivlade på om monologerna var roliga eller för allvarliga, och om jag sångtekniskt skulle klara av att sjunga låtarna jag valt. Efter nästan alla rep var jag helt slut, både psykiskt och fysiskt. Jag tvivlade väldigt mycket på om jag skulle klara av att genomföra konserten, eftersom jag blev så nervös och spänd under repen. Det var först under de allra sista repen i Lilla Salen som jag började känna att jag kunde slappna av och verkligen gå in i det jag gjorde. I början repade vi i små övningsrum, där jag tyckte att det var svårt att gå in i ”rollen”, speciellt när det bara var jag och Rolf i rummet. Det blir för privat när det bara är en person som lyssnar, men står jag på en scen med en stor publik och gör samma sak känner jag mig tryggare. Då har jag distans till de som lyssnar, och det blir mer allmängiltigt. Jag kan gå in i min scenpersonlighet, även om jag berättar om något väldigt personligt.

Filip var med under ungefär hälften av de 8 repen jag hade med Rolf, även Johan var med på några av dessa. Hela bandet repade först helgen innan konserten, den 2a och 3e

april. Vi arrangerade låtarna väldigt genretroget, jazzlåtar som jazzlåtar och musikallåtar som musikallåtar. Instrumenten var där för att förstärka texterna och lyfta fram min röst, det var bara under *It don't mean a thing* som musikerna fick ha en lite mer framträdande roll, då Filip fick ett pianosolo. Vi arrangerade låtarna i stort tillsammans, men detaljerna lät jag Johan, Filip och Niclas stå för. På musikallåtarna var det mycket fråga om när Johan skulle spela med stråke eller inte. Jag har spelat så mycket med alla tre musikerna att jag litade på deras omdöme. Så här i efterhand kan jag inte komma på någon svårighet under repen, allting kändes väldigt naturligt. Alla kom med olika idéer och vi krånglade inte till låtarna nämnvärt utan gjorde väldigt enkla versioner. Som jag skrev tidigare, genretrogna. Den svåraste låten för musikerna att lära sig var Kate Bush's "*Fullhouse*", en låt som i princip byter taktart i varje ny takt. Den är uppbyggd så att taktarten ändras efter rytmen i texten, för att verkligen lära sig den utantill behöver man lära sig texten, men om man som instrumentalist bara lyssnar till taktart och harmonik tror jag att den kan verka helt omöjlig att förstå. Både Niclas, Johan och Filip skrev ner olika versioner av låten men efter lite extra rep satt den nästan som en smäck.

På något av de sista repen föreslog Filip han kunde spela lite bakgrundsmusik under vissa av monologerna. Vi testade detta, och det blev väldigt effektivt och lyfte fram texten ytterligare. Särskilt monologen innan *Fullhouse*, som handlar om en splittrad människas tankar, förstärktes av att Filip spelade fritt och atonalt på pianot. Under alla monologerna hade musikerna en viss cue där de skulle börja spela på nästkommande låt, vid en viss mening eller ett ord. Detta jobbade vi fram under repen tillsammans med Rolf. Johan och Niclas var även med och agerade på scenen, under en låt gav de mig rekvisita (en boa och en kappa). Under en annan låt agerade de besökare på en jazzklubb som stod och sippade på varsitt glas whiskey. Den sista idén kom de själva med. Jag tror att de tyckte det var roligt att vara med i en konsert som var så genomtänkt sceniskt, mer som en föreställning än som en vanlig spelning.

Någon vecka innan konserten kom Filip och Johan på att det skulle vara kul att ha med lite slagverk på *With One Look*, för att göra den extra pampig. Jag kan ingenting om slagverk och hur man arrangerar det, men jag litade på att Johan och Niclas skulle hitta på något bra. Så jag kontaktade slagverkssektionen på skolan och lånade två timpani, en stor bastrumma och en xylofon. Vi hade första och enda repet med slagverket på lördagen innan konserten. Jag måste säga att jag blev väldigt nöjd med resultatet, slagverket förstärkte låten perfekt, den blev så svulstig och divaaktig som den kunde bli.

Beslutet att ta in slagverk på *With One Look* ledde även till att vi tog in två till musiker till konserten, mina vänner Wille Alin på trummor och Ville Bromander på kontrabas. Vi ville ha en smidig övergång mellan "*With One Look*" och "*It don't mean a thing*", och eftersom Johan och Niclas spelade slagverk på den förra låten blev det smidigast att ta in två till musiker som kunde börja spela direkt när låten var slut. Jag tycker det blev ett häftigt avbrott också, det blev lite som att Ville och Wille representerade jazzen. Det var under "*It don't mean a thing*" som Johan och Niclas agerade whiskeydrickande besökare på en jazzklubb. Vi repade med Wille och Ville på genrepet och det gick finemang, jag har sjungit mycket standardjazz med dem förut i olika konstellationer så det var inga problem med samspelet eller kommunikationen.

Scenografi- kläder-ljud-ljus

Rolf tog upp rekvisita och scenografi tidigt under vår repprocess, jag tror faktiskt han nämnde det första gången vi träffades. Hade jag tänkt på hur jag ville att scenen skulle se ut? Ville jag till exempel ha något med mig hemifrån på scenen för att skapa en personlig och hemtrevlig känsla? Eftersom jag skulle göra en föreställning som handlade om mig, min uppväxt och min bakgrund började det kännas mer och mer angeläget att faktiskt tänka efter lite extra på scenografipunkten.

Jag kom på att jag ville ha min matta från mitt vardagsrum och en fätölj. Rolf kom på idén att vi skulle gömma slagverket på något sätt, eftersom det tog upp väldigt mycket plats på scenen och med tanke på att det bara var med på en låt. Först tänkte han att vi skulle hänga upp något slags skynke i taket som skulle falla ner och avslöja slagverket just till den låten. Slutresultatet blev att vi hängde upp två svarta lakan på ett stativ som dolde slagverket, och under låten där det användes belystes lakanet bakifrån så att man bara såg skuggorna av Johan och Niclas när de spelade, väldigt effektivt! På detta lakan nålade jag fast lite teckningar och foton från min barndom och mina tonår. Vi byggde upp gradänger som Johan och Niclas stod på, detta tror jag bidrog till att göra scenen mer ombonad och hemtrevlig. Ljuset styrde Rolf med, och på konsertdagen fick han hjälp av konsertvärden Ulf Karlströmer. Det är otroligt vad mycket ljuset gör för att skapa stämning på en scen, jag tror det höjde dramaturgin i föreställningen ytterligare några snäpp och jag är så glad av Rolf ville hjälpa till med det!

Ljudteknikmässigt tänkte vi först att vi skulle köra oförstärkt, eftersom det då blir en mer intim stämning och det kan vara skönt att höra min röst direkt från mig och inte genom en massa elektronik. Men vi kom fram till att det nog inte skulle funka bra på alla låtar, speciellt de låtarna där hela bandet var med, då det dels blev ansträngande för mig röstmässigt att försöka överrösta bandet och även jobbigt för musikerna att inte kunna spela ut så mycket som de ville. Ett tag tänkte vi att vi skulle lägga ut dämpande matta på halva scenen, den delen där musikerna stod, och sedan köra med mick på vissa låtar och vissa låtar akustiskt. Det gick inte att lösa på det sättet så tillslut hade vi matta på hela scenen, och använde två bose -p.a:n för att ändå få ljudet att kännas så akustiskt som möjligt.

Bose p.a:t ställer du bakom musikern, så att ljudet kommer från det hållet där musikern faktiskt står. Jag kan ofta känna mig bortkopplad fysiskt från min egen röst, när jag står på scenen och sjunger och hör mig själv från högtalarna på sidan av scenen, eller från monitorhögtalarna rakt framifrån. Detta påverkar min närvaro på scenen och min förmåga att interagera med andra musiker och med publiken. Visst vänjer man sig vid att höra sig själv på det viset om man spelar mycket ute, men jag tycker ändå att det är väldigt skönt att sjunga akustiskt eller med ett Bose-p.a . Att känna att min röst kommer från min egen kropp eller i alla fall i närheten av var jag befinner mig fysiskt, gör att jag hör mig själv och mina medmusiker bättre.

Klädmässigt hade jag inte tänkt så mycket förrän några dagar innan konserten. Jag visste att jag inte ville vara alltför uppklädd på showdelen av konserten, då jag tyckte att låtarna och berättelserna skulle få mer uppmärksamhet än min klädsel. Under första set skulle det inte hända så mycket sceniskt, jag skulle bara sitta still vid pianot och sjunga. Där kunde det passa med en mer iögonfallande klädsel, så då valde jag en klarröd klänning. Till showdelen i andra set blev det en enkel men snygg svart byxdress som jag kände mig rörlig och avslappnad i. Killarna i bandet kom själva på att de skulle ha

kostym, något jag tyckte passade bra för den här spelningen. Jag tycker själv att det är kul att klä mig fint och kanske ta ut svängarna lite extra klädmässigt när jag står på scenen, men uppskattar även som publik när ett band har tänkt lite extra på vad de ska ha på sig när de ställer sig på en scen. När du går på konsert blir du inte bara påverkad av det du hör utan även av det visuella intrycket. Jag tycker att det är viktigt att tänka på det, då det verkligen kan förhöja en konsertupplevelse.

Anna-Karin Solo

Att skriva musik

Jag har länge velat skriva musik, men inte vågat riktigt. Jag har hängt upp mig vid själva begreppet "skriva" musik och tänkt att eftersom jag inte kan skriva noter så kan jag inte heller skriva musik. Nu har jag förstått att jag har skrivit musik sedan jag var liten, det handlar ju bara om hitta på melodier och i mitt fall även sätta text till melodierna. Jag kommer ihåg att jag brukade stå framför spegeln när jag var liten, och leva mig in i olika karaktärer och sjunga om deras livsöden. Nu i efterhand har jag förstått att det var små operetter jag improviserade fram, att jag faktiskt gjorde egen musik redan då.

Jag började skriva musik i vuxen ålder för ungefär 3 år sedan. Jag skriver inte hela tiden utan gör det i perioder. Jag måste liksom mana på mig själv att ta tid till det, för jag har så mycket prestationsångest att komma över innan jag kan komma in i själva skrivandet. De första dagarna av skrivande är ofta väldigt tröga, och jag tycker att det mesta är skit som jag skriver. Så småningom kommer det stunder av kreativt flow, då jag fullkomligt kan vara i mitt skapande utan att värdera det jag gör. Det är häftigt men det händer inte ofta, och jag måste kämpa mycket för att hamna i det tillståndet. Det svåra med att göra musik är att känna igen vilka melodier och vilka ord som kommer att bli en låt. Ibland känner jag igen en melodi eller en text direkt; "Yes! Där satt refrängen!" liksom. Ibland får jag jobba länge med en text eller en melodi för att det i slutändan blir en helt ok låt, eller så blir det ingenting. Min erfarenhet är att börjar jag lirka lite med låtskrivandet så kommer det något bra i sinom tid. Det kanske inte blir en fantastisk låt direkt, men kugghjulen sätts i rörelse och alla de uppdämda texter och melodier som jag har inom mig börjar liksom skakas loss. Jag kommer ofta på bra låtidéer när jag håller på med annat, när jag diskar, är ute och springer eller sitter på tunnelbanan. När hjärnan är distraherad av annat har den inte tid att värdera det som kommer ut, och då får man vara snabb att skriva ner eller spela in idén.

Att jag numera kan spela piano underlättar låtskrivarprocessen ytterligare, då jag i och med pianots ackord kan omge mina melodier med karaktär och olika stämningar. Att jag har så dålig koll på teori och att jag inte är en stjärnpianist tror jag bidrar till att mina låtar ofta har okonventionella harmoniseringar. Begränsningar kan vara bra då de tvingar fram annorlunda lösningar. Ofta kan jag hitta på ackordsföljder i låtar för att jag tycker att de ligger bra i händerna, det är de toner som är lättast att spela som får skapa harmoniken till låten jag skriver. Man kan säga att slumpen är en del av mitt komponerande.

Hur låter då min musik?

Vad är det för sorts musik jag skriver undrar du som ännu inte har lyssnat på den. Jag tror man kan hitta lite spår av både det ena och det andra som jag lyssnat på under min uppväxt. Mycket av tonspråket och harmoniken från Kate Bush, men även lite poesi och melodi från Joni Mitchell. Tvära kast mellan olika stilar och lite udda taktarter här och där har jag nog lånat från Frank Zappa och Sting, och så lite storslagen musikaldramatik som strössel över hela härligheten. Mina texter är oftast ganska poetiska och dramatiska, och inte sällan lite kryptiska. Jag skriver än så länge på engelska, dels för att jag tycker att det är ett snyggare språk att sjunga på, och dels för att jag får mer distans till det jag skriver, vilket jag tycker är skönt.

Vissa av mina texter handlar om en speciell händelse, och är otroligt tydliga i sin betydelse, i alla fall för mig. Andra texter är mer flytande i sitt innehåll, när jag har skrivit texten har jag bara skrivit ner meningar som kommit till mig och sammanfogat de meningar som jag tycker passar ihop någotsånär. I slutändan brukar texterna oftast få någon slags djupare mening, även om de inte hade det från början. Jag tycker om både väldigt tydliga texter och mer otydliga, kryptiska och poetiska texter. Huvudsaken är att de ger mig och den som lyssnar en känsla och en stämning. En låttext som betyder något för mig kan betyda något helt annat för någon annan. Alla människor tolkar ord och meningar olika utifrån sina respektive erfarenheter och sätt att se på världen.

Att arrangera musik.

Sedan jag har börjat skriva musik själv har jag börjat lyssna på musik med lite andra öron, jag försöker höra vilka olika element i musiken som skapar den där speciella känslan i en låt jag gillar. Vilka instrument som är med, vad för rytmer och melodier som skapar arrangemangen. Det låter banalt, men är något som är relativt nytt för mig. Jag tycker dock fortfarande om att kunna lyssna förbehållslöst och bara låta mig svepas med av känslan i en låt.

Att arrangera musik är otroligt svårt och jag tror att det tar många år att bli riktigt bra på det, om man vill göra det på sitt eget sätt och inte följa givna mallar. Nuförtiden är det så mycket musik som låter precis likadant, de som skriver musiken sätter ihop låtarna som lego, där de vet precis vilka bitar de ska använda för att låten ska sätta sig fast i hjärnan hos den som lyssnar. Visst kan jag också uppskatta sådan musik ibland, men jag tröttnar lätt på den. Det finns ingen själ i musiken och ingen annan mening annat än att den roa för stunden och göra upphovsmannen rik. Det gör mig ledsen och arg att det oftast är sådan musik som gemene man uppfattar som kvalitetsmusik, när jag vet hur mycket fantastisk musik som görs där drivkraften är att beröra människor.

Jag vill skriva och arrangera musik som gör så att den som lyssnar känner att den är med i en film eller går in i ett helt nytt universum. Så känner jag när jag lyssnar på till exempel Kate Bushs eller Rufus Wainwrights musik, deras sätt att skriva och arrangera är ofta storslaget och okonventionellt. Deras låtar är även så starka i sig själva att de kan spelas i sin enkelhet på bara sång och piano. Det är det formatet som jag nu vill utveckla och bemästra till fullo. Kan jag arrangera mina låtar så att de känns kompletta på bara piano och sång tror jag att det kommer vara enklare att arrangera låtarna för en större sättning i framtiden. Att vara medveten om vad som är kärnan i en låt, vilket groove och vilka melodier, tror jag är mycket viktigt när jag sedan ska arrangera låten för fler instrument.

Jag och pianot.

Jag har spelat piano i ungefär 8 år, jag började lära mig året efter gymnasiet då jag gick en högskoleförberedande utbildning på Kommunala Musikskolan i Uppsala. Det var första gången jag lärde mig spela ett instrument och jag minns fortfarande hur onaturligt jag tyckte det kändes att separera tummen, långfingret och lillfingret när jag skulle ta en treklang. När jag bodde i Prag fick jag pianolektioner och lärde mig både klassiska stycken och att läsa ackordsanalys. Under utbildningen i Bollnäs fick jag inte mycket hjälp med pianospelet från skolans håll, utan använde pianot mest som verktyg till att lära mig nya jazzlåtar.

Först på musikhögskolan har jag börjat lära mig hantverket att spela piano på riktigt, särskilt efter att jag börjat skriva egen musik för ungefär tre år sedan. För att kunna få ut musiken jag har i huvudet underlättar det att ha ett instrument som hjälpmedel. När jag har skrivit en låt och framfört den för mina medmusikanter har jag inte jobbat nämnvärt med pianokompet, det har mest blivit att jag lägger ut ackorden, eventuellt med någon enkel rytm. Att jag inte utvecklat själva pianokompet tror jag beror på dels att jag inte trott att jag kan, och att jag tänkt att någon annan ändå ska spela piano i slutändan.

Solorepetitioner

Den andra delen av examenskonserten bestod alltså i att jag spelade piano och sjöng mina egna låtar helt själv. När jag kom på den idén blev jag både upprymd och rädd, skulle jag klara av att bära upp musiken på egen hand? Efter en träff med min sånglärare Marie Bergman blev jag övertygad om att jag hade valt rätt, det skulle bli bra, men jag behövde jobba hårt.

Vi började med att jag spelade upp de fyra låtarna som jag ville framföra på konserten. Marie förklarade att hon tyckte att mitt material var bra, men att jag behövde se över låtarna med ett mer kritiskt, subjektivt öga för att kunna ta musiken till en högre nivå. Hon frågade om jag tyckte att det var ok att hon gav sin kritiska syn på mina låtar från ett som hon sa "producentperspektiv". Jag välkomnade det och blev förvånad över hur bra jag kunde hantera kritiken hon gav. Jag har inte skrivit musik så länge och har därför varit känslig för kritik, men kände mig nu så pass trygg i min kreativa roll att jag kunde se på mina låtar med mer distans. Marie hade åsikter om både det ena och det andra. I en låt ifrågasatte hon relevansen av ett helt stick, en del som stod ut mycket från de andra delarna i låten. I en annan låt fick jag skriva till ett mellanspel och i en tredje låt fick jag omarbeta stuket på låten. Jag tog in all hennes kritik och tänkte över om jag själv höll med henne eller inte. I vissa fall tyckte jag att hon hade rätt och gjorde de ändringar hon hade föreslagit, eller arbetade fram en egen lösning på det problem hon hade belyst. Det var otroligt bra och utvecklande att granska sina egna låtar på det sättet. Att få höra någon annans synpunkter på mina låtar fick mig att i slutändan stärkas i de musikaliska val jag sedan gjorde.

Efter den musikaliska granskningen av mina låtar började jag arbeta med arrangemangen och pianospelet på allvar. Jag valde fyra låtar vid namn *Lilac Sky*, *High And Low*, *Tail lights* och *Monsters*. *Lilac Sky*, *High and Low* och *Monsters* har jag spelat med Andulka tidigare, så där fick jag först och främst skaka av mig de gamla versionerna och börja fila på nya arrangemang. *Tail lights* skrev jag efter att jag brutit upp med Andulka, så den var som ett blank papper, utan tidigare historia. Jag jobbade med att hitta komfigurer som höjde och utvecklade låtarna och att övade så att pianokompet

skulle sitta i fingrarna och i ryggraden. Jag har aldrig övat så mycket piano förut, och jag märkte snabbt att det gav resultat. Det kanske låter konstigt, men jag har kommit på att övning ger färdighet. Jag jobbade jättemycket med låtarna och tog mig själv på allvar som pianist och det började genast hända saker.

Det är märkligt hur mycket psyket kan påverka prestationen, vilken bild man har av sig själv. Jag har inte spelat piano så länge, jag har tyckt att jag "fuskat" på pianot och att jag inte är en pianist på riktigt. Men vad är då en *riktig* pianist? Det är någon som spelar piano, och det gör jag ju, alltså är jag en pianist. Sedan om jag är en bra eller dålig pianist är en helt annan fråga, men att hävda att jag inte alls är en pianist är lögn. Jag tror att det har att göra med att jag länge har känt mig underlägsen instrumentalisterna, eftersom de oftast har haft bättre koll på musikteori och notläsning och dylikt. De har behärskat det skrivna musikspråket och har då i mina ögon varit bättre musiker än jag. Att titulera mig pianist och därmed *instrumentalist* har tagit emot, för att jag känt att jag inte har den kunskap som krävs för att spela ett instrument. Nuförtiden vet jag att det finns många instrumentalister som liksom jag spelar på gehör och är på samma kunskapsnivå som jag är på teorimässigt. Så att vara instrumentalist behöver inte betyda att man är en stjärna på musikteori. Och att vara jättebra på teori och notläsning behöver inte alls betyda att man är en bra musiker. Jag har länge nedvärderat min egen musikalitet och kunskap om musik, för att den inte har med notläsning och teorikunskap att göra. När jag kom in i musikskolesvängen hade jag väldigt dåligt självförtroende angående mitt musikerskap. Jag såg bara en massa saker som jag inte kunde och kunde inte uppskatta den kunskap som jag faktiskt hade helt naturligt, mitt gehör och min känsla för musiken. Mitt självförtroende har dock stärkts under mina skolår och nu kan jag verkligen värdera min kompetens som gehörsmusiker på ett annat sätt.

Ända sedan jag börjat spela piano har jag tyckt att mitt pianospel borde vara på samma nivå som min sång, utan att jag egentligen har velat jobba så mycket för det. Det är klart att jag inte är en lika bra pianist som jag är sångare, när jag tänker på hur många övningstimmar jag har lagt på sången de senaste 10 åren respektive de korta stunder jag suttit framför pianot. Jag tyckte att det var jätteroligt att sitta och fila fram arrangemang på låtarna, även om jag många gånger blev förtvivlad över att mina fingrar inte lydde mig.

Låttexter

Lilac Sky

Vers 1;

Here I am I'm looking at a lilac sky

I'm riding home from work and all my thoughts fly by

Will it all fall into place in this puzzle we call life?

Which part is precious, which part is true?

Where does my heart lie, and what will make me blue?

Ref;

*And when I turn the page, then will I find
That my eyes were open or that I was blind
When I turn the page, then will I find
That my eyes were open or that I was blind*

Vers 2;

*All I have to do is trust the choices that I make
And let myself feel alla the emotions
Some will caress me
Some will provoke me
Some will make me cringe with pain
All I'm asking is don't hide from shame*

Ref;

*And when I turn the page, then will I find
That my eyes were open or that I was blind
When I turn the page, then will I find
That my eyes were open or that I was blind
Or that I was blind...*

Stick;

Little black eyes, little red flies little white lies...

Ref;

*And when I turn the page, then will I find
That my eyes were open or that I was blind*

Den här texten skrev jag på tunnelbanan på väg hem från ett av mina extrajobb. Det är en stilla fundering över vart jag är på väg och om jag är sann mot mig själv i mina val. Ackorden och melodin är väldigt enkla på vers och refräng. Sedan kommer ett stick som bryter av väldigt mycket mot resten av låten. Det representerar de motstridiga känslor och tankar som jag hela tiden brottas med. Jag tycker om att ha en eller flera delar som bryter av mot de andra i en låt, jag tycker att det ger musiken mer spänning och variation.

High and Low

Vers 1;

*I am no stranger to the blues, it is a way of life
It is a way to deal with truth and all that's on my mind
So easy to be low and to put myself down
I don't want to be the failure, so instead I'll be the clown*

Ref;

*But you are disarming me, you're making me stand still
I'm so used to running round, chasing those high, high scores
You are disarming me, you're making me stand still
This time there won't be no trophé, there won't be no crown*

Vers 2

*What is this now, stillness makes me twitch with anxiety
I am not used to this, balance makes me tilt
I need to fly high, to feel that I'm alive
There's nothing in between, I am what I feel*

Ref;

*But you are disarming me, you're making me stand still
I'm so used to running round, chasing those high, high scores
You are disarming me, you're making me stand still
This time there won't be no trophé, there won't be no crown*

Stick;

*Praise me, I need it
Praise me, I gotta eat it
Praise me, goddamit
I need it so feed me*

Ref

*But you are disarming me, you're making me stand still
I'm so used to running round, chasing those high, high scores
You are disarming me, you're making me stand still
This time there won't be no trophé, there won't be no crown.*

Den här texten handlar om prestationsångest och hur man hanterar den. Strävan efter att må bra utan yttre bekräftelse. Även här skrev jag texten först och musiken tillkom i efterhand.

Taillights

Vers 1

*Hello poison, dear old chum
I can smell your sweet cigarr, your champagne, your caviar
You always seem to leave me numb
Hello anguish, hello war
Have we met somewhere before, we agreed to disagree
I got blue eyes, you speak all lies
In my sore smile, you dug your knife*

Ref

*But why am i wasting all my time
Tracing shadows, chasing your taillights
When I should be dancing in my own limelight, I*

Vers 2

*Hello anger so sincere
I've been missing you my dear
Glad we set the record straight
Blow the top off, make it clear
That I'm not staying put here
Hello shyness, almost limitless
I will ease the stress In a light caress*

*Just put your feet, to the concrete
Feel the roots grow, and the wind will blow*

Ref

*But why am i wasting all my time
Tracing shadows, chasing your taillights
When I should be dancing in my own limelight, I*

Mellanspel

Vers 3

*Hello darkness, hello light
Welcome colors of the night, stay with me through the sorrow
Happiness will come tomorrow, joy aglow with love and life*

Ref

*But why am i wasting all my time
Tracing shadows, chasing your taillights
When I should be basking in my own limelight, I*

Den här texten handlar om avundsjuka och om att inte våga ta den plats jag egentligen vill och förtjänar. Här skrev jag text och musik om vartannat, jag jobbade ganska länge med den här låten innan den fick sin slutgiltiga form.

Monsters

Intro

*Walk with your hand up guarding your eyes from the sun
The only thing that's really pure in life is what you shun*

Vers 1

*Bloom bloom, my flowers bloom
Doom, doom the vespers sing
The quarrel of men has blinded me
A lonely hen, with the urge to flee*

Brygga

Give me your best advise, give me your best defence, live long and make amends

Ref

Are we really monsters,

Hidden inside what looks like

Human shells

We all look so pretty,

But what's that foul smell?

Vers 2

A cannonball is twisted in the air

Struck the woman in the red dress

Wanting to act on this sad affair

But i can't move

I am paralyzed, In my easy-chair

Brygga

Give me your best advise, give me your best defence, live long and make amends

Ref

Are we really monsters,

Hidden inside what looks like

Human shells

We all look so pretty,

But what's that foul smell?

Outro

Walk with your hand up guarding your eyes from the sun

The only thing that's really pure in life is what you shun

Den här texten är en mörk historia som handlar om hur människor har slutat bry sig om varandra. Hur vi må se fina ut på utsidan men på insidan blir vi allt mer tomma och ruttna. Så kände jag när jag satt på tunnelbanan på väg till mitt kassörskajobb en dag. Musiken kom till vid ett senare tillfälle, i rum 365 på skolan en varm sommardag vill jag minnas.

Mina låtar handlar oftast om mig själv och mina tankar och upplevelser av världen på något sätt. De är ofta terapeutiska och riktade till mig själv, men jag hoppas och tror att andra kan känna igen sig i det jag skriver om.

Konserten

Jag valde som sagt att ha konserten på skolan, mest för att jag inte orkade med stressen av att försöka sälja in min idé till en arrangör utanför skolan. Jag ville till fullo kunna fokusera på det konstnärliga i projektet och inte behöva oroa mig för om ljudet skulle bli dåligt eller om vi skulle dra mycket eller lite folk. Jag ordnade så att en bekant filmade konserten med två kameror och ljudet spelades in flerkanaligt så att jag har en bra dokumentation som kan användas till att anordna fler spelningar med projektet framöver. Jag anlätade även min mor och hennes man till att ordna förfriskningar i pausen, något som jag tycker är ett måste på en examenskonsert!

Under första set, mitt solospel, var jag väldigt nervös. Men jag kände ändå att jag kunde luta mig tillbaka på mina goda förberedelser, händerna gjorde som de skulle med några få avvikelser. Jag tror att jag förlorade lite av elasticiteten i anslaget på pianot på grund av nervositet och spändhet, men det vägdes upp av att sången blev väldigt känslös och energisk. Jag är nöjd med framträdandet, men ska till nästa spelning öva på att ha ögonkontakt med publiken ibland. Som det är nu har jag en känsla av att jag kommer att spela fel om jag släpper pianot med blicken, något som mest är en mental blockering antar jag. Och även om jag inte tycker det är nödvändigt att titta på publiken hela tiden, jag tycker att musiken talar tydligt nog ändå, så kan det vara trevligt att ha möjligheten att göra det. När jag har lyssnat på inspelningen efteråt är jag förvånad över hur säkert mitt pianospel låter. Att det faktiskt låter som någon som spelar piano på riktigt! Jag ser den här konserten som ett startskott för att fortsätta jobba solo och utveckla det ännu mer. Det är en otrolig frihetskänsla att ha fullständigt monopol och ansvar över alla delar av min musik. Jag tror även att jag behöver vara ensam med min musik ett tag framöver och utveckla min förståelse för hur jag vill att min musik ska låta. Det kommer underlätta eventuellt samarbete och kommunikation med andra musiker framöver.

När jag avklarat första set kände jag att det värsta var över, nästan direkt när jag började sjunga på första låten i andra set kände jag att jag hade kvällen i min hand. Alla mellansnack och låtar satt i ryggraden, och jag kände att jag vågade ta ut svängarna på ett sätt som jag inte gjort under repen. Jag kunde skapa min egen värld på scenen dit jag bjöd in publiken. Sedan är nog en examenskonsertpublik den tacksammaste publik du kan ha, i alla fall den här kvällen då den var full av vänner och familj som känner mig utan och innan och skrattar på rätt ställen hela tiden.

Min oro över att jag inte skulle klara av vissa låtarna sångtekniskt försvann den också, oftast är mina tekniska problem knutna till psykiska blockeringar och inte kroppsliga tillkortakommanden. Jag kan sjunga helt sjukt svåra grejer när jag känner mig trygg och att jag inte *måste* prestera bra, men när jag tänker att något är svårt och att det måste bli bra börjar jag spänna mig och tappar min teknik.

Under konserten kände jag mig väldigt lugn och jag kunde verkligen njuta av konserten medan den pågick. Det är ett av mina stora problem, jag kan ofta fastna i en nervositet och prestationsångest som gör att jag själv inte alls kan njuta av en konsert. Även om publiken inte alls märker att jag är nervös utan tycker att jag är hur lugn och proffsig

som helst, så kan min upplevelse av konserten vara en helt annan. Jag kan känna mig som ett rådjur som har fastnat i strålkastarskenet från en bil, vettskrämd och stel. Jag vet inte riktigt hur jag ska hantera den känslan, annat än att acceptera den när den kommer. Jag tror att det handlar mycket om rutin också, spelar man mycket så blir man van vid att stå på scenen och det blir lite mer avdramatiserat. Det kommer nog alltid att gå upp och ner hur närvarande jag är under mina konserter, även när jag får mer rutin. Jag strävar efter att vara så närvarande och avslappnad som möjligt under mina konserter, och min examenskonsert kan jag tänka på som ett gott exempel på att det faktiskt går att vara helt närvarande under en konsert.

Jag har aldrig har känt att min upplevelse av en konsert stämmer så väl överens med publikens upplevelse som under min examenskonsert. Jag tror att det handlar om fokus, jag la ned så otroligt mycket jobb innan konserten och hade ett så stort ansvar att jag inte kunde lägga ännu mer press på mig själv när konserten väl kom. Jag hade redan bearbetat min prestationsångest i flera månader, när det var dags att genomföra konserten hade jag inga nojor kvar att tampas med. Jag kände att jag gjorde mitt jobb, och det kändes självklart på något sätt.

Jag har fått så otroligt mycket fin respons från publiken efter konserten. Folk har sagt att de både grät och skrattade och att det var en av de bästa konserterna som de sett på Musikhögskolan. Själv känner jag att det var det bästa jag har gjort under min Musikhögskoletid och att det verkligen var värt all den tid och energi som jag la ned på projektet. Jag har planer på att eventuellt sätta upp showen igen på någon scen utanför skolan, och jag vill även fortsätta utveckla mitt soloprojekt.

Musik som yrke

Sedan jag har flyttat till Stockholm och börjat på musikhögskolan har jag insett lite mer om vad som krävs av en professionell musiker, vad det egentligen innebär att ha musiken som yrke. Innan jag kom till Musikhögskolan var mitt mål med musiken att ta mig in på olika skolor, jag har inte riktigt reflekterat över på vilket sätt jag vill jobba med musik och vad som krävs för att kunna göra det. Nu när jag har kommit så högt upp man kan komma i musikskolesvängen finns det inget givet trappsteg att klättra på, jag måste själv bestämma vilka vägar jag ska ta. Jag är en person som lever väldigt mycket "i det blå" så för mig har mötet med den bistra verkligheten varit ganska hårt, men nödvändigt.

Jag har fått fundera över vilken sorts musiker jag vill vara och hur jag vill jobba. Vill jag vara en supportande körsångerska som är med i en massa band och giggar hela tiden? Den vägen är rätt svår att gå som sångerska, eftersom efterfrågan på sång i ett band inte är lika stor som den är på till exempel basister. Sedan är jag ganska dålig på att nätverka, att stanna kvar sist efter spelningar och skaffa nya bekantskaper med baktanken att de kanske kommer att ge mig jobb är inget som känns lockande för mig.

Jag har kommit på att jag vill driva mina egna band i första hand, det får jag mest ut av på det kreativa planet. Angående den ekonomiska biten av musikerlivet så tar jag inte för givet att jag kommer kunna leva av mina musikerintäkter, i alla fall inte till en början. Jag har jobbat extra med diverse kneg under mina studieår i Stockholm och det kommer jag fortsätta med i framtiden. För mig är det viktigt att ha en ekonomisk trygghet så att jag kan lägga tid och energi på musikprojekt som till en början inte kommer att vara

speciellt ekonomiskt lönsamma. Min förhoppning är att jag i sinom tid kommer kunna tjäna pengar på min egen musik.

Varför musiker?

I samband med att jag har tänkt över hur jag praktiskt ska lägga upp mitt liv med musiken har jag även tänkt över den filosofiska sidan kring mitt musikerskap. Vad är det som ger mig passionen för musiken, vad är det jag brinner för i grunden? Så som musikbranschen ser ut i dag, där väldigt få människor kan leva på sin musik, behöver jag verkligen böttna i min egen övertygelse om varför jag har valt att jobba med musik. Jag vet att jag kommer stöta på många motgångar, och för att kunna se bortom dessa och fortsätta jobba för min musik krävs att jag har mitt engagemang och mitt brinn förankrat djupt inom mig. Att jag själv formulerar en anledning till varför jag sysslar med musik som kommer vara opåverkat av yttre påfrestningar livet igenom. För om det bara skulle handla om att klättra på karriärstegen och samla på sig en massa gigs kan jag lika gärna jobba med något annat. Då blir det mest fokus på prestationen, och det blir meningslöst för mig i längden. För mig måste musiken handla om något mer, något större, något som har sitt fäste i min själ. Sedan kan jag syssla med både mingelgigs på företagsfester och solokonsserter för en smal publik, bara jag vet varför jag gör det.

Jag har väl ingen jättetydlig bild av varför jag håller på med musik, annat än att jag inte kan tänka mig att inte göra det. För mig är musik en av de få saker i livet som gör att jag känner mig riktigt levande. Som jag skrev tidigare har jag alltid haft ett behov att uttrycka mig kreativt, tolka och beskriva min omvärld genom att berätta små historier för mig själv och för andra. Musik är helt klart det mest effektiva sättet att klä ord med känslor, musiken har en extra dimension som varken dans eller litteratur har. Rätt melodi till rätt text kan slå an svåråtkomliga strängar hos även den känslökallaste människan.

Musiken och konsten är enligt mig till för att hjälpa människor att förstå sig själva och andra bättre, ett sätt att komma i kontakt med och beskriva känslor och tankar. Vi lever i en värld där allt förväntas vara mätbart i siffror och pengar, och detta kan få mig att känna mig så tom. Det finns allt mindre plats för människors inre liv i ett samhälle där allt handlar om att prestera. Jag tror att människor får kontakt med sitt inre när de lyssnar på musik, läser en bok eller ser en teaterpjäs. När jag tänker efter så tror jag att kulturen är det kitt som håller ett samhälle samman. Det känns fint att tänka så, och att jag är en del av det kittet.